

رضایت زناشویی و انصاف: واکنش به بی انصافی در بازی اولتیماتوم

احمد سهرابی^۱

استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه کردستان

احمد امانی

استادیار گروه مشاوره خانواده، دانشگاه کردستان

پذیرش مقاله: ۹۱/۱۱/۱۵

دریافت مقاله: ۹۱/۶/۱۴

چکیده

هدف: رضایت زناشویی نقش بسیار مهمی در زندگی خانوادگی دارد. عوامل بسیار زیادی بر رضایت زناشویی تأثیر دارند که، با توجه به حساسیت زندگی خانوادگی، توجه به این مقوله و بررسی عوامل موثر بر آن حائز اهمیت است.

روش: در این مطالعه واکنش افراد نسبت به سهم غیر منصفانه در دو گروه دارای رضایت زناشویی زیاد و کم بررسی شد. برای سنجش واکنش به سهم غیر منصفانه از نسخه کامپیوتری یک بازی موسوم به اولتیماتوم و برای سنجش رضایت زناشویی از مقیاس انریچ ۴۷ سؤالی استفاده شد. بازی کامپیوتری شامل ۴۵ تلاش بود که واکنش افراد نسبت به سهم غیر منصفانه را می سنجید. نحوه شروع بازی به این صورت بود که به شرکت کننده در هر تلاش از پول مشخصی (۲۰ هزار تومان) مقدار متغیری (۱ تا ۱۰ هزار تومان یعنی ۵ تا ۵۰ درصد) ارائه می شد و او آن سهم را قبول یا رد می کرد. در ابتدا به شرکت کننده گفته می شد که از قبل مبلغ هر تلاش را یک نفر پیشنهاد کرده است که اگر قبول کنید سهم شما و فرد تقسیم کننده داده می شود، در غیر این صورت به هیچکدام از شما سهمی نمی رسد. بعد از قبول یا رد مبلغ پیشنهاد شده، فرد همچنین میزان رضایت خود از سهم را از ۱ تا ۹ درجه بندی می کرد.

یافته ها: نتایج بدست آمده از دو آزمون نشان داد که افراد دارای نمره بالاتر در رضایت زناشویی، در مقایسه با افراد دارای نمره کم، نسبت به سهم غیر منصفانه پذیرش بیشتری نشان دادند، به این معنا که سهم های غیر منصفانه را بیشتر از گروه دیگر قبول کردند.

نتیجه گیری: بنابر این به نظر می رسد روشهای مداخله ای روانشناختی مبتنی بر حضور ذهن، که نشان داده شده پذیرش افراد را در برابر تقسیم غیر منصفانه بالا می برند، بتوانند رضایت زناشویی افراد را نیز افزایش دهند.

کلید واژه ها: بازی اولتیماتوم، انصاف، همکاری، رضایت زناشویی، زوجین.

مقدمه

رضایت زناشویی نقش بسیار مهمی در زندگی خانوادگی دارد. عوامل بسیار زیادی بر رضایت زناشویی تأثیر دارند که، با توجه به اهمیت خانواده، مطالعه در این مورد و بررسی عوامل موثر بر آن حائز اهمیت است. در این میان تحقیقات زیادی روی انصاف و عدالت و رضایت زناشویی و سایر متغیرهای مربوطه انجام شده اند (مثلاً؛ بهمنی و همکاران، ۱۳۹۰؛ بکستر و دیگران، ۲۰۰۸؛ گرینستین، ۲۰۰۹؛ دو و ویلکاکس، ۲۰۱۱). البته تحقیقات قبلی از روشهای پرسشنامه ای استفاده کرده اند که میزان دقت آزمون های عینی کامپیوتری را ندارند. از آنجا که زندگی مشترک خانوادگی معمولاً با تقسیم منابع مادی و معنوی همراه است، ممکن است واکنش افراد نسبت به تقسیم غیر منصفانه در این آزمون های عینی با رضایت زناشویی مرتبط باشد.

ابتدا انصاف و عدالت را با مثالی ساده می توان توضیح داد. وقتی یک دانشجو نمره خوبی می گیرد به احتمال زیاد خوشحال می شود، ولی اگر متوجه شود که نمره تمام همکلاسی هایش خیلی خوب یا عالی شده است ممکن است به جای خوشحالی ناراحت شود. بنابر این افراد سهم خود را با دیگران مقایسه می کنند، موضوعی که در مدیریت و روانشناسی صنعتی-سازمانی در میان کارکنان سازمان ها به خوبی شناخته شده است. در موضوع های مالی این نوع چشم و هم چشمی بیشتر است. میلیونر با بیلیونر و بیلیونر با بیلیونر غنی تر رقابت می کند (کرک و دیگران، ۲۰۱۱). این نوع مسابقه خود به نابرابری و نا آرامی اجتماعی منجر می شود (آریلی، ۲۰۱۰). همین نکته در خانواده هم می تواند نقش مهمی داشته باشد. زوج ها نه تنها ممکن است سهم خود را از زندگی مشترک با هم مقایسه کنند، بلکه شاید با سایر زوج ها نیز چشم و هم چشمی کنند.

چنانکه دور از ذهن نیست، بی انصافی و تقسیم ناعادلانه واکنش هایی را در پی خواهد داشت، که در حین طبیعی بودن، از فردی به فرد دیگر متفاوت است. انصاف با هنجارهای اجتماعی و اخلاق مرتبط است، و چنین به نظر می رسد که واکنش به بی انصافی برای اشاعه ی جو اجتماعی همکارانه تکامل یافته باشد (فهر و گجر، ۲۰۰۲؛ بوید و دیگران، ۲۰۰۳). در انتخاب میان گرفتن یک پاداش و گرفتن هیچی، انتظار می رود که افراد خردمندانه عمل کنند و اولی را بر دومی ترجیح دهند، ولی این گونه نیست. در عوض افراد سهم های غیر منصفانه را رد می کنند (گوت و دیگران، ۱۳۸۲)، بدین معنا که حاضرند هیچی به آنها نرسد. البته شامپانزه ها این طوری نیستند و تمام سهم ها را قبول می کنند (جنسن و دیگران، ۲۰۰۷).

در این راستا، محققان از دیرباز واکنش به بی انصافی را در آزمایشگاه، در قالب بازی های دو نفره مطالعه نموده اند. مثلاً "در بازی دیکتاتور یک تقسیم کننده و یک گیرنده بازی می کنند. به آنها مبلغی پول داده می شود تا تقسیم کننده آن را تقسیم کند و گیرنده منفعلانه قبول کند (مثلاً؛ کاهنمن و دیگران، ۱۹۸۶). از سوی دیگر، بازی اولتیماتوم همانند بازی دیکتاتور است، منتها گیرنده می تواند سهم را قبول یا رد کند (گوت و دیگران، ۱۹۸۲). اگر او قبول کند به هر کدام سهم مربوطه می رسد، در غیر این صورت هیچکدام پولی دریافت نمی کنند. معمولاً پیشنهادهای کمتر از ۲۰ درصد می شوند (گوت و دیگران، ۱۹۸۲).

بنابر این، در مطالعه ی حاضر سعی می شود با استفاده از روشی جدید به رابطه انصاف و رضایت زناشویی افراد پرداخته شود. سوال اصلی پژوهش این است که آیا بین میزان عملکرد در بازی انصاف و رضایت زناشویی رابطه ای وجود دارد؟ در اینجا فرض کردیم که ممکن است بتوان بین انصاف و رضایت زناشویی رابطه ای را نشان داد و، به طور مشخص تر، احتمال دادیم که افراد راضی از زندگی زناشویی در مقایسه با آنهایی که رضایت زناشویی پایین تری دارند سهم های غیر منصفانه را بیشتر بپذیرند.

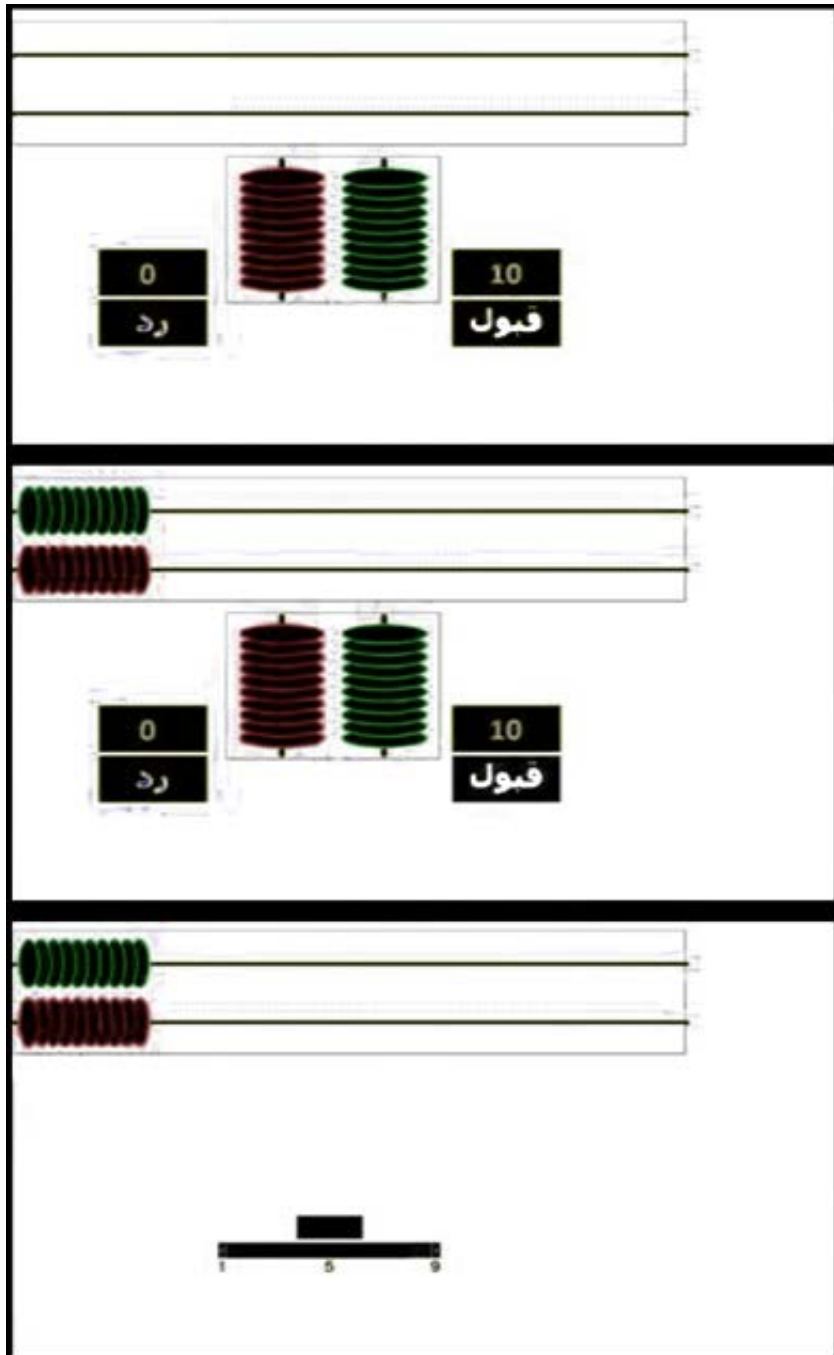
روش

در این پژوهش آزمون کامپیوتری واکنش به سهم غیرمنصفانه در بازی اولتیماتوم روی ۲۰ نفر از کارمندان دانشگاه کردستان، با استفاده از روش نمونه گیری آسان، اجرا شد. از پرسشنامه ی رضایت زناشویی انریچ (اولسون، ۱۹۹۷؛ به نقل از ثنایی، ۱۳۷۵) جهت تعیین میزان رضایت زناشویی شرکت کنندگان استفاده شد. از فرم کوتاه فارسی این مقیاس که دارای ۴۷ سوال می باشد استفاده شد. سلیمانیان (۱۳۷۸) پایایی این مقیاس را از طریق آلفای کرونباخ ۰۶۵ و روایی همزمان آن را با فرم اصلی اش ۰۹۵ به دست آورد.

نحوه شروع بازی اولتیماتوم (شکل ۱) به این صورت بود که به شرکت کننده در هر تلاش مقدار متغییری (۱ تا ۱۰ هزار تومان یعنی ۵ تا ۵۰ درصد) از پول مشخصی (۲۰ هزار تومان) ارائه می شد و او آن سهم را قبول یا رد می کرد. در ابتدا به شرکت کننده گفته می شد که از قبل مبلغ هر تلاش را یک نفر پیشنهاد کرده است که اگر قبول کنید سهم شما و فرد تقسیم کننده داده می شود، در غیر این صورت به هیچکدام سهمی نمی رسد. بعد از قبول یا رد مبلغ پیشنهاد شده، فرد همچنین میزان رضایت خود را از یک تا نه در رابطه با تقسیم درجه بندی می کرد و ارائه ی تلاش بعدی شروع می شد. شرکت کننده ۵ ثانیه برای قبول یا رد و ۳ ثانیه برای درجه بندی رضایت از تقسیم وقت داشت. بعد از هر واکنش شرکت کننده، مرحله بعدی ارائه می شد.

هر بار علاوه بر پاسخ قبول یا رد سهم ها، زمان واکنش در قبول یا رد سهم، و نیز درجه رضایت از تقسیم، و میزان سهم توسط کامپیوتر ثبت می شد. تعداد تلاش ها در مجموع ۴۵ بود. از هر تقسیم منصفانه (یعنی ۶ تا ۱۰ هزار تومان یا ۳۰ تا ۵۰ درصد) سه بار و از هر تقسیم غیرمنصفانه (یعنی ۱ تا

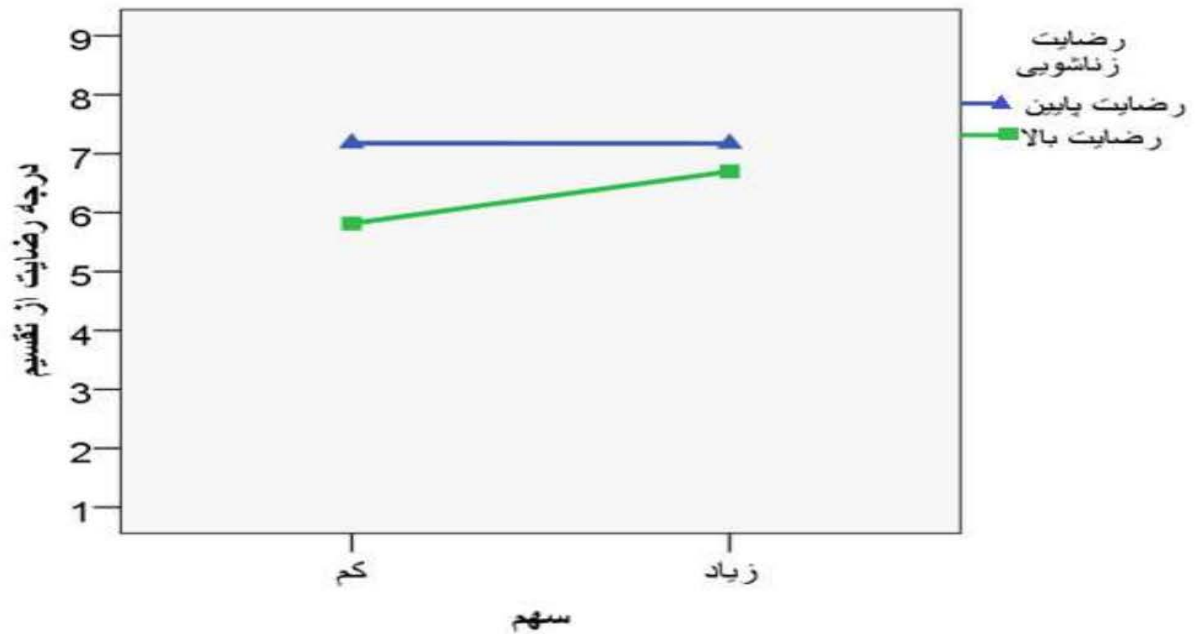
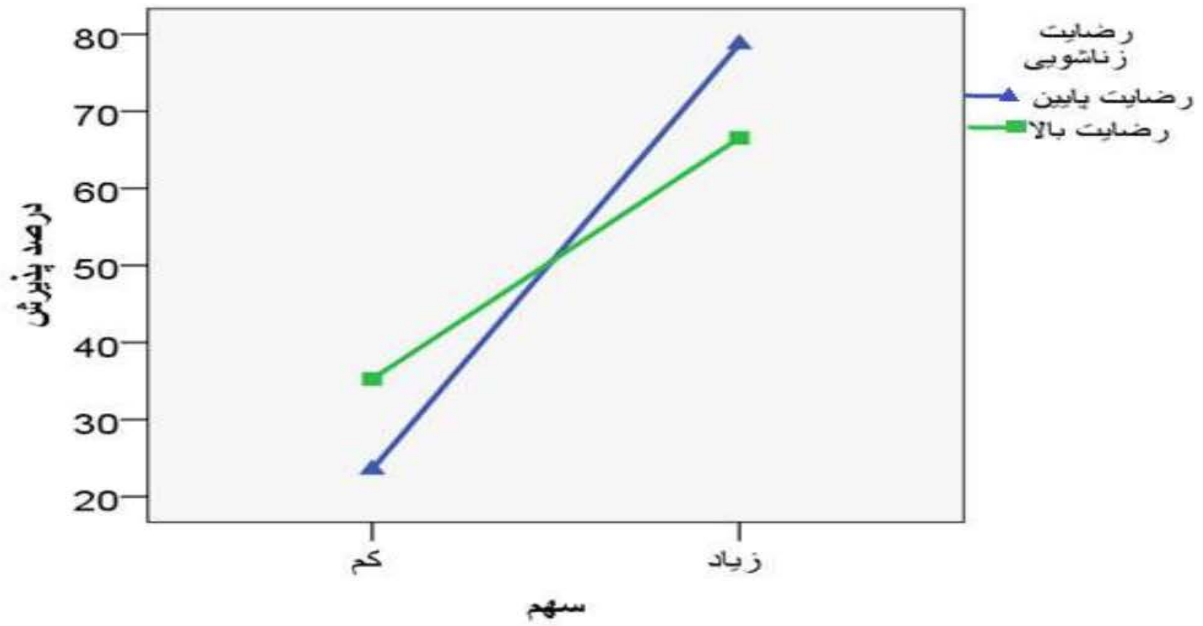
۵ هزار تومان یا ۵ تا ۲۵ درصد) شش بار ارائه شد (کرک و دیگران، ۲۰۱۱). همانند کرک و دیگران (۲۰۱۱) به شرکت کننده ها بعد از ۳۰ تلاش گفته شد که از این به بعد کامپیوتر تقسیم کننده سهم ها است و طرف شما کامپیوتر است نه انسان. البته از آن جا که تفاوت خاصی بین واکنش به تقسیم توسط انسان و کامپیوتر مشاهده نشد، در تحلیل نتایج این دو از هم تفکیک نشده اند.

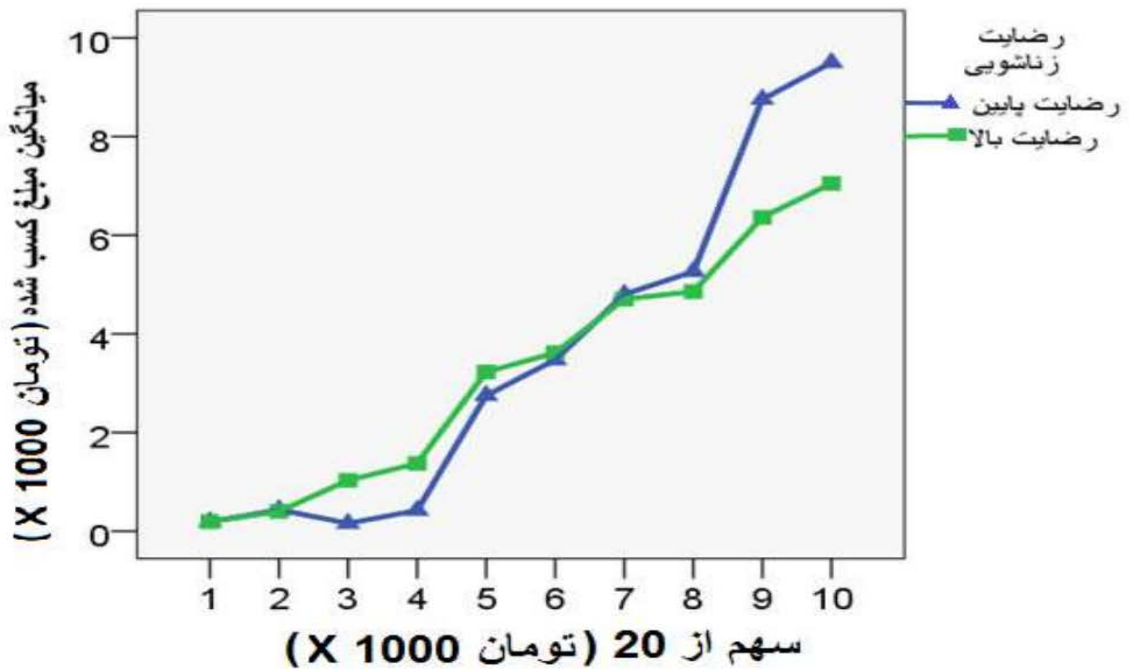
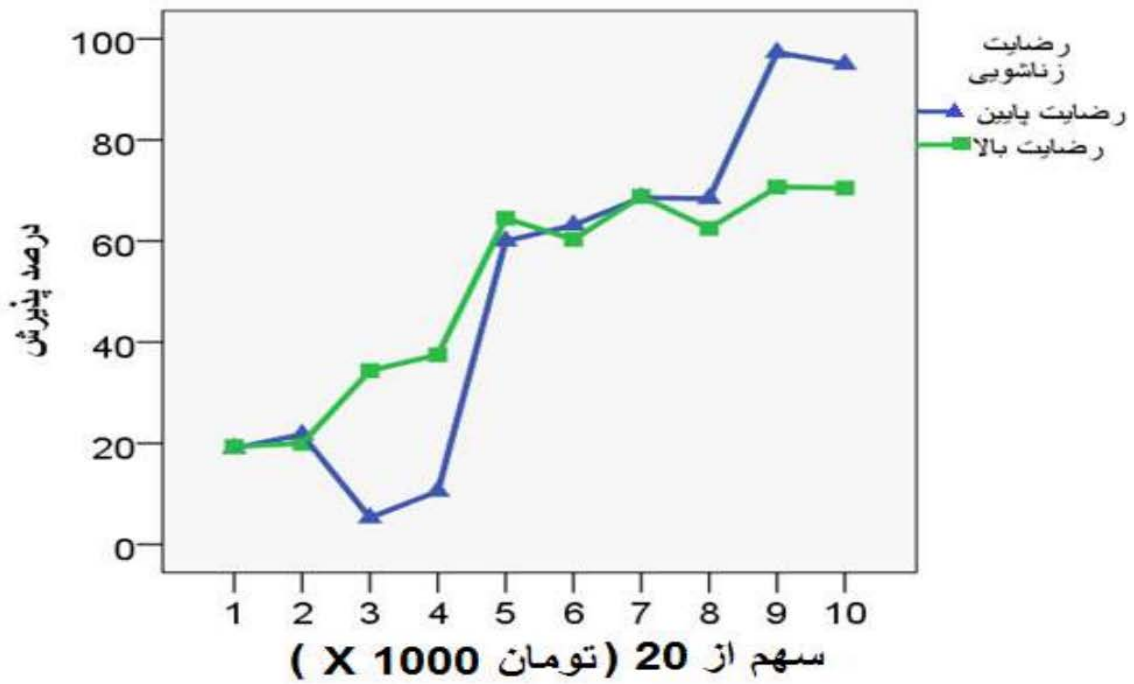
شکل ۱. طرح بازی اولتیماتوم. بالا: مرحله ارائه ی سهم؛ وسط: قبول یا رد سهم، پایین: درجه رضایت از تقسیم

جدول ۱. نتایج شاخص های توصیفی میزان قبول سهم ها، میزان رضایت از تقسیم، مبلغ کسب شده، و زمان واکنش در قبول یا رد سهم های منصفانه و غیرمنصفانه به تفکیک دو گروه دارای رضایت زناشویی بالا و پایین

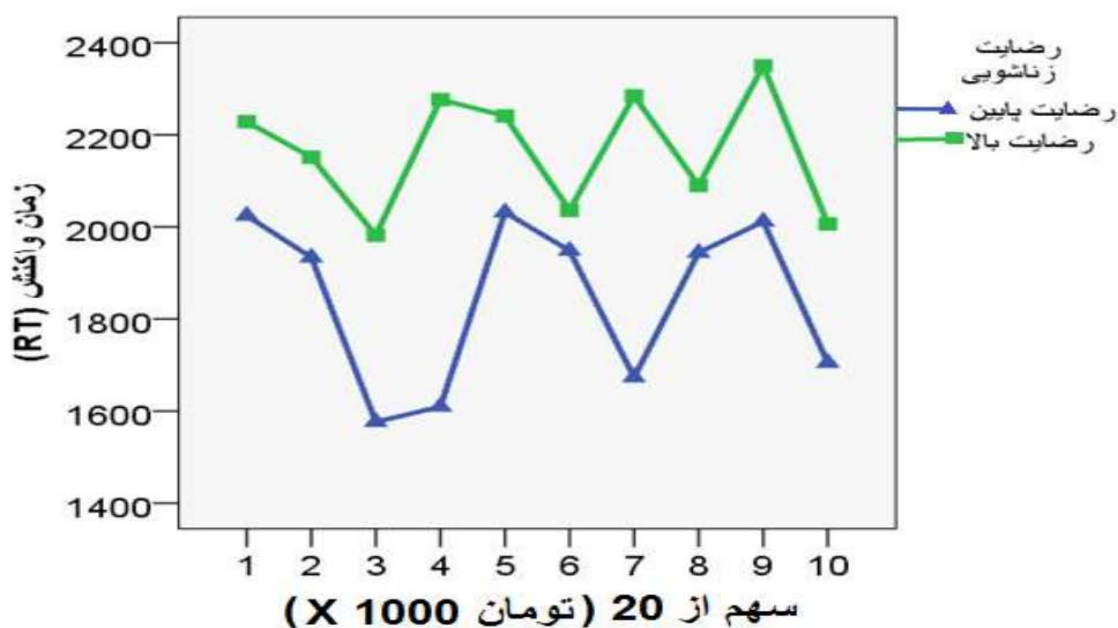
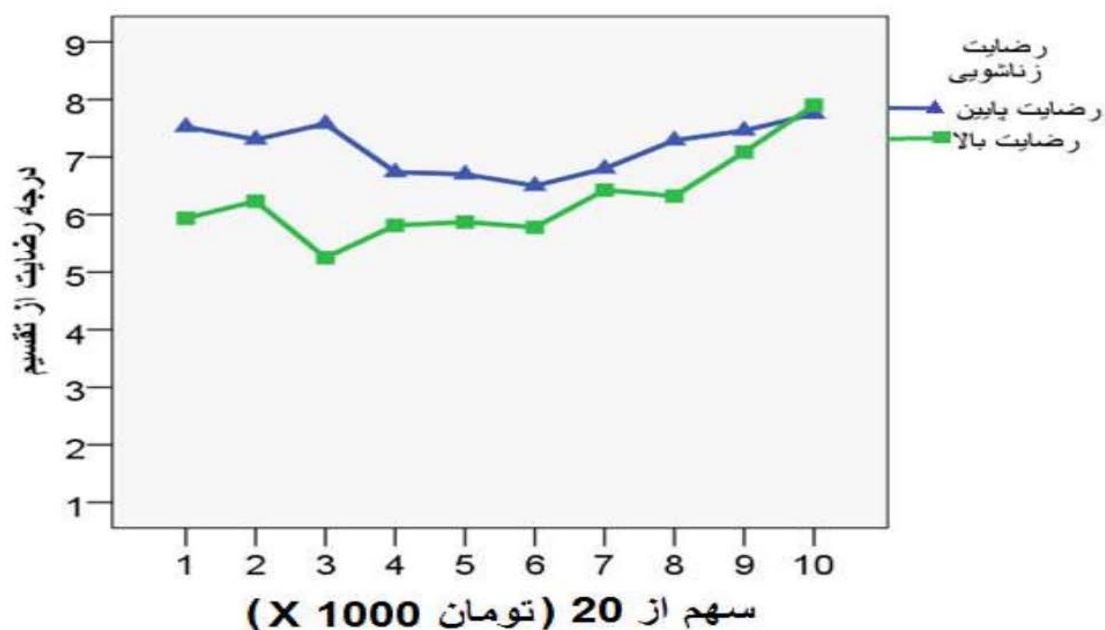
شاخص های توصیفی		تعداد تلاش ها انحراف استاندارد میانگین سهم رضایت زناشویی سنجش ها		
میزان قبول	غیرمنصفانه	.۲۴	.۴۲۶	۱۰۲
	منصفانه پایین	.۷۹	.۴۱۰	۱۸۸
	کل	.۵۹	.۴۹۲	۲۹۰
	غیرمنصفانه	.۳۵	.۴۷۹	۱۵۶
	منصفانه بالا	.۶۷	.۴۷۳	۲۹۹
	کل	.۵۶	.۴۹۷	۴۵۵
	غیرمنصفانه	.۳۱	.۴۶۲	۲۵۸
	منصفانه کل	.۷۱	.۴۵۳	۴۸۷
	کل	.۵۷	.۴۹۵	۷۴۵
	غیرمنصفانه	۷/۱۸	۲/۱۵۴	۱۰۲
	منصفانه پایین	۷/۱۷	۲/۰۸۰	۱۸۸
	کل	۷/۱۷	۲/۰۸۳	۲۹۰
میزان رضایت از تقسیم	غیرمنصفانه	۵/۸۱	۲/۵۸۷	۱۵۶
	منصفانه بالا	۶/۷۰	۲/۱۹۹	۲۹۹
	کل	۶/۴۰	۲/۳۷۴	۴۵۵
	غیرمنصفانه	۶/۳۵	۲/۵۱۱	۲۵۸
	منصفانه کل	۶/۸۸	۲/۱۵۲	۴۸۷
	کل	۶/۷۰	۲/۲۹۵	۷۴۵
	غیرمنصفانه	۱۹۶۹/۲۸	۸۹۳/۱۱۵	۱۰۲
	منصفانه پایین	۲۰۷۵/۲۲	۸۶۸/۷۲۷	۱۸۸
	کل	۲۰۳۷/۹۶	۸۷۶/۰۲۲	۲۹۰
	غیرمنصفانه	۲۱۹۲/۷۲	۸۶۰/۸۹۳	۱۵۶
	منصفانه بالا	۲۲۰۳/۴۲	۹۲۰/۱۸۴	۲۹۹
	کل	۲۱۹۹/۷۶	۹۹۳/۲۹۷	۴۵۵
زمان واکنش	غیرمنصفانه	۲۱۰۴/۳۹	۹۳۹/۳۱۹	۲۵۶
	منصفانه کل	۲۱۵۳/۹۳	۹۰۱/۱۹۱	۴۸۷
	کل	۲۱۳۶/۷۷	۹۱۴/۲۴۹	۷۴۵
	غیرمنصفانه	.۷۸	۱/۶۵۷	۱۰۲
	منصفانه پایین	۶/۴۰	۳/۷۱۰	۱۸۸
	کل	۴/۴۳	۴/۱۳۴	۲۹۰
	غیرمنصفانه	۱/۲۵	۱/۹۰۳	۱۵۶
	منصفانه بالا	۵/۳۰	۳/۹۹۷	۲۹۹
	کل	۳/۹۱	۳/۹۲۹	۴۵۵
	غیرمنصفانه	۱/۰۷	۱/۸۲۱	۲۵۸
	منصفانه کل	۵/۷۳	۳/۹۲۲	۴۸۷
	کل	۴/۱۱	۴/۰۱۵	۷۴۵

شکل ۲. نتایج مربوط به سهم زیاد (منصفانه) و کم (غیر منصفانه) به تفکیک سطح رضایت زناشویی. تصویر بالا: درصد پذیرش؛ تصویر پایین: درجه رضایت از تقسیم

شکل ۳. نتایج مربوط به سهم های ده گانه (۱ تا ۵ غیر منصفانه؛ ۶ تا ۱۰ منصفانه) به تفکیک سطح رضایت زناشویی. تصویر بالا: درصد پذیرش؛ تصویر پایین: مبلغ کسب شده.

شکل ۴. نتایج مربوط به سهم های ده گانه (۱ تا ۵ غیر منصفانه؛ ۶ تا ۱۰ منصفانه) به تفکیک سطح رضایت زناشویی. تصویر بالا: درجه رضایت از تقسیم؛ تصویر پایین: زمان واکنش در هنگام قبول یا رد

یافته ها

بر اساس میانگین نمره رضایت زناشویی بیست نفر به دو گروه دارای رضایت زناشویی بالا (۱۱ نفر) و پایین (۹ نفر) تقسیم شدند. دو گروه از لحاظ سن، تحصیلات، و طول ازدواج تفاوت معناداری نداشتند. یکی از شرکت کنندگان گروه اخیر نتیجه آزمون کامپیوتری اش مخدوش بود که از تحلیل کنار گذاشته شد. برای آزمون کامپیوتری انصاف علاوه بر میزان قبول سهم ها، زمان واکنش در قبول یا رد سهم، و نیز درجه رضایت از تقسیم، و میزان سهم در صورت قبول تحلیل شدند. تلاش هایی که در آن ها قبول یا رد سهم سریع تر از ۱ ثانیه اتفاق افتاد، که ممکن بود ناشی از تصمیم های کورکورانه و تکانشی باشد، از تحلیل کنار گذاشته شدند. سپس تحلیل واریانس چندگانه (MANOVA) برای تمام تلاش ها (تحلیل آیتم) روی میزان قبول سهم ها، میزان رضایت از تقسیم، مبلغ کسب شده، و زمان واکنش در قبول یا رد سهم روی دو سطح سهم (منصفانه و غیر منصفانه) و دو سطح رضایت زناشویی (بالا و پایین) انجام شد. جدول ۱ و نمودارهای ۲ تا ۴ میزان قبول سهم ها، میزان رضایت از تقسیم، مبلغ کسب شده، و زمان واکنش در قبول یا رد سهم را به تفکیک دو گروه دارای رضایت زناشویی بالا و پایین نشان می دهند.

نتایج تحلیل واریانس معناداری اثر اصلی رضایت زناشویی برای رضایت از تقسیم ($P \leq /0.01, F=26/83$) زمان واکنش ($F=5/97, P \leq /0.15$) و مبلغ کسب شده ($F=4/19, P \leq /0.41$) را نشان داد. بنا بر این، دو گروه دارای رضایت زناشویی بالا و پایین از نظر میزان رضایت از تقسیم، زمان واکنش، و مبلغ کسب شده تفاوت معناداری داشتند. همچنین اثر اصلی سهم برای رضایت از تقسیم ($F=6/162, P= /0.13$) و میزان قبول سهم ها ($F=6/338, p \leq /0.01$) معنادار بود. از این رو، رضایت از تقسیم و میزان قبول سهم ها برای سهم های منصفانه و غیر منصفانه تفاوت معنادار داشتند. اثر تعامل رضایت زناشویی در سهم برای رضایت از تقسیم ($F=6/338, p \leq /0.01$) و میزان قبول سهم ها ($F=11/88, p \leq /0.01$) معنادار بود. با توجه به این اثر، میزان قبول سهم ها و رضایت از تقسیم در دو گروه دارای رضایت زناشویی بالا و پایین به نوع سهم ها (منصفانه و غیر منصفانه) بستگی داشتند.

چنانکه در شکل ها نشان داده شده است، نتایج بدست آمده نشان داد که افراد دارای نمره بالاتر در رضایت زناشویی در مقایسه با افراد دارای نمره کم نسبت به سهم های غیر منصفانه (یعنی ۱ تا ۵ هزار تومان یا ۵ تا ۲۵ درصد؛ مخصوصاً ۳ و ۴ هزار تومان) پذیرش بیشتری نشان دادند، به این معنا که سهم های غیر منصفانه را بیشتر از گروه دیگر قبول کردند. البته در سهم های منصفانه تر (یعنی ۶ تا ۱۰ هزار تومان یا ۳۰ تا ۵۰ درصد؛ مخصوصاً ۹ و ۱۰ هزار تومان) نتیجه برعکس بود، یعنی در افراد دارای نمره پایین تر از لحاظ رضایت زناشویی نسبت به افراد دارای نمره بالاتر درصد پذیرش بیشتر بود. همچنین در کل، افراد دارای رضایت زناشویی پایین نسبت به افراد دارای رضایت زناشویی بالا میزان رضایت از تقسیم بیشتر، مبلغ کسب شده بیشتر، و زمان واکنش سریعتری داشتند. هر چند این تفاوت ها خیلی کم بود ولی از لحاظ آماری معنادار بود.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی رابطه ی میان انصاف و رضایت زناشویی بود. یافته ی اصلی و قابل توجه این پژوهش این بود که افراد دارای نمره بالاتر در رضایت زناشویی، در مقایسه با افراد دارای نمره کم، نسبت به سهم غیر منصفانه پذیرش بیشتری نشان دادند، به این معنا که سهم های غیر منصفانه را بیشتر از گروه دیگر قبول کردند. نتایج مطالعات قبلی نشان داده اند که معمولاً پیشنهاد های کمتر از بیست یا بیست و پنج درصد رد می شوند (گوت و دیگران، ۱۹۸۲؛ کرک و دیگران، ۲۰۱۱). البته در مطالعه ی حاضر در سهم های منصفانه تر (یعنی ۶ تا ۱۰ هزار تومان یا ۳۰ تا ۵۰ درصد؛ مخصوصاً ۹ و ۱۰ هزار تومان) نتیجه برعکس بود، یعنی در این حالت در افراد دارای نمره پایین تر از لحاظ رضایت زناشویی نسبت به افراد دارای نمره بالاتر درصد پذیرش بیشتر بود. این نتیجه ی پارادوکسی را می توان نوعی تنبیه نوع دوستانه ی (فهر و گچر، ۲۰۰۲؛ بوید و دیگران، ۲۰۰۳) تقسیم کننده ی سهم توسط سهم گیرنده دانست. این گروه دارای رضایت زناشویی بالاتر ممکن است انتظار داشته باشند که تقسیم کننده رفتار پذیرش سهم کم آنها را جبران کند ولی چون این طوری نمی شود احتمالاً از پیشنهاد های منصفانه ترشان نیز زیاد استقبال نمی کنند. میزان رضایت کمتر این گروه را هم به همین گونه می توان به حساسیت بیشتر آنها در برابر بی انصافی نسبت داد هر چند در عمل پذیرش بی انصافی در آنها بالاتر از گروه دیگر بود. بر اساس تکامل، مکانیزمهای مغزی برای تعیین سرپیچی از هنجارهای اجتماعی تکامل پیدا کرده اند (مونتگ و لورنز، ۲۰۰۷) که می تواند موجب وادار ساختن افراد غیر همکار و سودجو (یا مفت خور) به همکاری و پیروی از هنجارها شود.

تحقیقات قبلی رابطه ی انصاف و عدالت و رضایت زناشویی را نشان داده اند (مثلاً؛ بهمنی و دیگران، ۱۳۹۰؛ بکستر و دیگران، ۲۰۰۸؛ گرینستین، ۲۰۰۹؛ دو و ویلکاکس، ۲۰۱۱). مثلاً در تحقیق دو و ویلکاکس (۲۰۱۱) اهمیت انصاف به عنوان یک متغیر میانجی نشان داده شد به گونه ای که افزایش هر نمره در بی انصافی ادراک شده با کاهش نزدیک به نیم نمره در رضایت زناشویی رابطه داشت. بهمنی و دیگران (۱۳۹۰) نشان دادند که عدالت در افراد دارای رضایت زناشویی بالا بیشتر از افراد دارای رضایت زناشویی پایین است و زنان بی عدالتی بیشتری را در روابط احساس می کنند. البته این تحقیقات از روشهای پرسشنامه ای استفاده کرده اند ولی به نظر می رسد از این نوع آزمون های عینی کامپیوتری که ما در مطالعه ی حاضر به کار گرفتیم قبلاً در مطالعات خانواده استفاده نشده است.

واکنش به بی انصافی علاوه بر سنجش رفتاری (گوت و دیگران، ۱۹۸۲)، از طریق پاسخ گالوانیکی پوست (ونت ووت و دیگران، ۲۰۰۶)، امواج مغزی (وو و دیگران، ۲۰۱۱)، و فعالیت قسمت های گوناگون مغز مخصوصاً اینسولای قدامی (سفنی و دیگران، ۲۰۰۳؛ کرک و دیگران، ۲۰۱۱) سنجش شده است. بافت هم بر واکنش به بی انصافی تأثیر دارد، به این معنا که یک سهم غیر منصفانه بسته به اینکه به تنهایی ارائه شود یا ارائه اش با سهم های منصفانه ترکیب شود میزان رد یا قبولش تغییر می کند (فالك و دیگران، ۲۰۰۳). مثلاً انتظار داریم که افراد نزدیک سهم ها را منصفانه تر تقسیم کنند، بنابر این به تقسیم غیر منصفانه آن ها واکنش شدیدتری از خود نشان می دهیم. بوهنت و فری (۱۹۹۹) نشان دادند که بی انصافی از طرف افراد نزدیک واکنش به بی انصافی بیشتری را ایجاد می کند. این رابطه ی فاصله اجتماعی با واکنش به بی انصافی از طریق امواج مغزی هم قابل سنجش است (هوو و دیگران، ۲۰۱۱). از این رو مطالعه ی بازی اولتیماتوم با یکی از زوجین به عنوان تقسیم کننده و دیگری به عنوان گیرنده و یا استفاده از بافت های گوناگون می تواند نتایج جالبی در مطالعات خانواده و شخصیت داشته باشد.

نکته آخر آنکه افرادی که تمرین مایندفولنس یا حضور ذهن می‌کنند می‌توانند توسط نوعی تنظیم هیجان به تعادل هیجانی دست یابند و از این رو قادر هستند خود واکنش هیجانی را از رفتار واقعی خود تفکیک کنند. بر این اساس کرک و دیگران (۲۰۱۱) فرض کردند که این افراد بایستی از طریق غلبه خرد بر احساس در برابر سهم‌های غیرمنصفانه میزان پذیرش بیشتری نشان دهند. بنابر این به نظر می‌رسد روش‌های مداخله‌ای روانشناختی مبتنی بر حضور ذهن، که نشان داده شده پذیرش افراد را در برابر تقسیم غیر منصفانه بالا می‌برند، بتوانند رضایت زناشویی آنها را نیز افزایش دهند. در بسط دادن آتی این مطالعه می‌توان به طور مثال به اجرای آن روی نمونه بزرگتر، اجرای هم‌زمان روی زوجین در یک مطالعه، یا اجرای آن روی زوج‌های دارای ویژگی‌های روانی خاص اشاره نمود.

تشکر و قدردانی

نویسندگان برای همکاری در اجرای این پژوهش از پریا امیر حسنی، وحیده پرآذران، مهتاب حقی، سمیه صیدمحمدی، و افروز خسروی به عنوان بخشی از نمره درس پژوهش‌های انفرادی دوره کارشناسی روانشناسی بالینی دانشگاه کردستان تشکر می‌کنند. آن‌ها همچنین از همکاری کارمندان دانشگاه کردستان برای شرکت در پژوهش کمال قدردانی را دارند.

منابع

- بهمنی، محمود، فلاح چای، سید رضا، اقبال زارعی (۱۳۹۰). **بررسی و مقایسه ی عدالت بین زوجین رضایت مند و دارای تعارض**، فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده، سال اول، شماره ۳، ۳۸۲-۳۹۸.
- ثنایی، باقر (۱۳۸۵). **مقیاس سنجش خانواده و ازدواج**. تهران: موسسه انتشارات بعثت.
- سلیمانیان، علی اصغر (۱۳۷۸). **بررسی تفکرات غیر منطقی براساس رویکرد شناختی بر نارضایتی زناشویی**. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت معلم، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
- Ariely, D. (2010). *Predictably Irrational: The Hidden Forces That Shape Our Decisions*. New York, NY: HarperCollins.
- Baer, R. A., Smith, G. T., and Allen, K. B. (2004). Assessment of mindfulness by report. The Kentucky inventory of mindfulness skills. *Assessment* 11, 191-206.
- Baxter, J. Hewitt, B., & Haynes, M. (2008). Life course transitions and housework: Marriage, parenthood, and time on housework. *Journal of Marriage and Family*, 70, 259 – 272.
- Bohnet, I. & Frey, B. S. (1999). Social distance and other-regarding behavior in dictator games: comment. *The American Economic Review* 89, 335-339.
- Boyd, R., Gintis, H., Bowles, S., and Richerson, P. J. (2003). The evolution of altruistic punishment. *Proc. Natl. Acad. U.S.A.* 100, 3531-3535.
- Dew, J. & Wilcox, W. B. (2011). If Momma Ain't Happy: Explaining Declines in Marital Satisfaction among New Mothers, *Journal of Marriage and Family*, 73, 1 – 12
- Falk, A., Fehr, E., & Fischbacher, U. (2003). On the nature of fair behavior. *Economic Inquiry* 41, 20-26.
- Fehr, E., and Gächter, S. (2002). Altruistic punishment in humans. *Nature* 415, 137-140.
- Greenstein, T. (2009). National Context, Family Satisfaction, and Fairness in the Division of Household Labor, *Journal of Marriage and Family*, 71, 4, 1039-1051.
- Guth, W., Schmittnerberger, R., and Schwarze, B. (1982). An experimental analysis of ultimatum bargaining. *J. Econ. Behaves. Organ.* 3, 376.
- Jensen, K., Call, J., and Tomasello, M. (2007). Chimpanzees are rational maximizers in an ultimatum game. *Science* 318, 107-109.
- Kahneman, D., Knetsch, J.L., & Thaler, R. H. (1986). Fairness and the assumptions of economics. *Journal of Business* 59, 285-300.
- Kirk, U., Downar, j., and Montague, R. (2011). Interception drives increased rational decision-making in meditators playing the ultimatum game, *Frontiers in neuroscience* 5, 49, 1-11.
- Montague, P. R., and Lohrenz, T. (2007). To detect and correct: norm violations and their enforcement. *Neuron* 56, 14-18.

- Sanfey, A. G., Rilling, J. K., Aronson, J. A., Nystrom, L. E., and Cohen, J. D. (2003). The neural basis of economic decision-making in the ultimatum game. *Science* 300, 1755–1758.
- van't Wout, M., Kahn, R. S., Sanfey, A. G., and Aleman, A. (2006). Affective state and decision-making in the ultimatum game. *Exp. Brain Res.* 169, 564–568.
- Wua, Y., Leliveld, M. C., & Zhou, X. (2011). Social distance modulates recipient's fairness consideration in the dictator game: An ERP study, *Biological Psychology*, 88, 253– 262.